

CROUCIADA

ROMÂNIIȘIȘOBOLANII

SAPTAMANAL DE LUPTA POLITICA ȘI SPIRITUALA

APARE JOIA

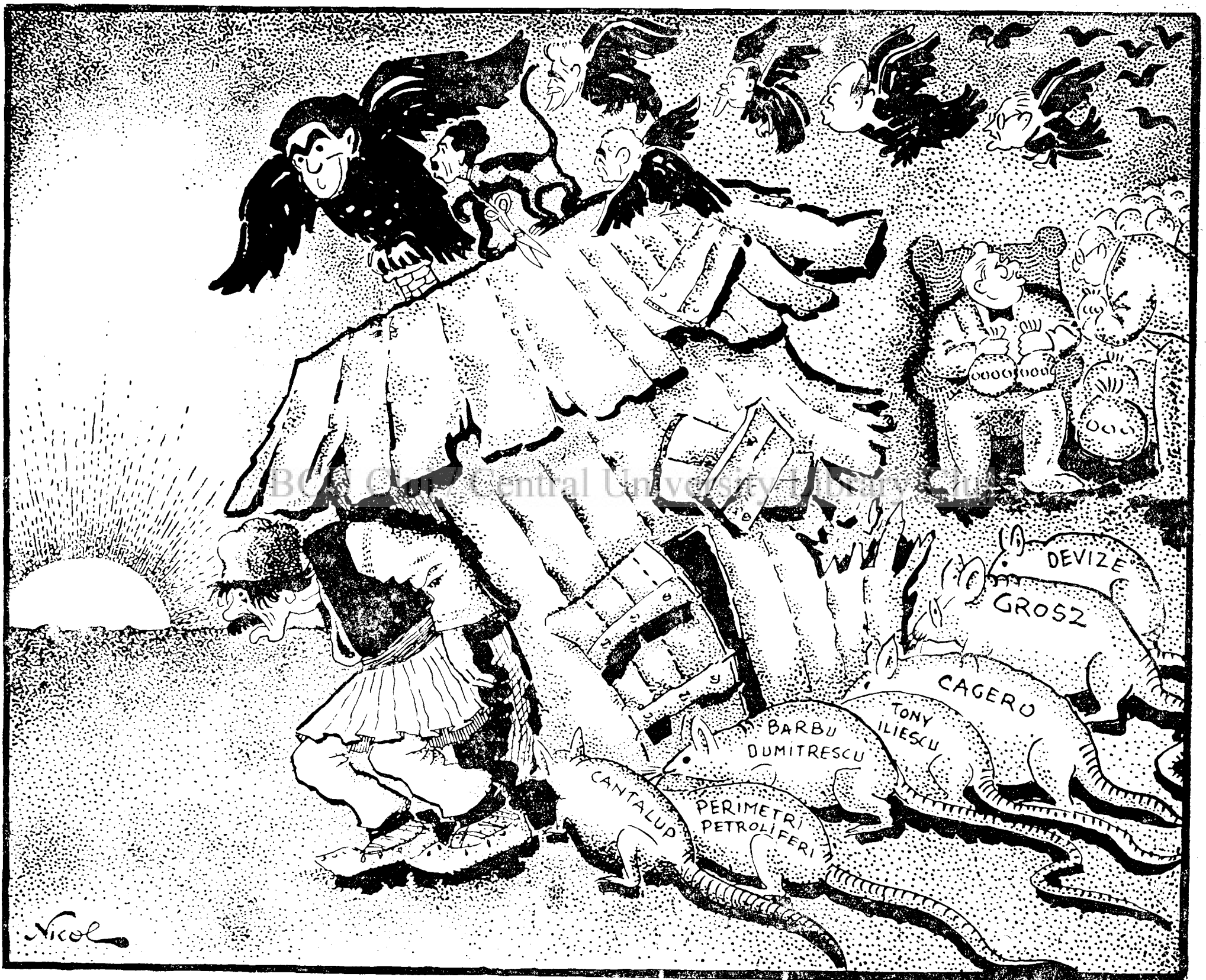
Director: MIHAIL STELESCU

ANUL II, Nr. 58

Manuscrisele nepublicate se ard.

Redacția și Administrația: Calea Victoriei, 142

Telefoane: 4-28-86 și 3-25-27

Desen de NICOL

ȚĂRANUL ROMÂN: Uf! Doamne, o mai fi mult până la ziuă?! Că mi-au mâncat sufletul cucuvaele și șobolani i...

Semnează: Mihail Stelescu, Const. Caragea, Sergiu Lecca, Virgil Treboniu, Constantin Barcaroiu, Vladimir Cavarnali, Paul Bărbulescu, Nicodim Ion Matei, Marius Bejan, Mircea Mateescu, Ion-Aurel Manolescu, Simion Oprescu, Mircea Basarab, Ștefan Alexiu și I. C. Gherghinescu.

MARGINALE — CRONICI — DESENE

8 pagini

Sâmbătă 25 Ianuarie 1936

2 Lei

Correspondența Cruciată

■ **Grigore D. Tiberiu - Braile.** — Așteptăm un raport nominal. Raportul pe care ni l-ai trimis e nesatisfăcător.

■ **Dela Gura Motrului - Brașov.** — S-au primit rapoartele la privința tânărului recomandat nu se poate face nimic, deoarece postul a fost ocupat. Răspunde-ne dacă ocolul specificat în raport trebuie să li se trimetă la fiecare în parte gazeta, sau dacă și-o procură singuri din oraș. Atunci când cruciatilor specificați în raport trebuie să li se trimească și gazeta, se face o listă aparte cu numele acestor scris și adresele complete, deoarece raportul rămâne la serviciul organizării iar lista de abonați se dă administrației. Așteptăm lista de abonați.

■ **Pentru toți cruciații.** — Nu mai cereți colecții, deoarece nu mai avem toate numerele s-au epuizat.

■ **Nicu Marcel Edreanu.** — Bucata muzicală nu corespunde cerințelor. Ar fi bine să încercați alta. La privința articolelor cerute nu putem trimite decât după apariția cel puțin al primului număr. Il așteptăm.

■ **Bchiza 27.** — Suntem surprinși că ați primit gazetele. Ti s-a trimis de Crăciun exemplare cerute. Interesează-te la poșta, căci poșta ne fură; fură ca în odra și cu nerusinare. Înaintea imediat o reclamație recomandat la poșta centrală, anexând această notiță. Indică numărul factorului care îți aduce gazeta. Intervino și la poșta locală.

■ **Dimitrie Batova.** — S-a primit tot ce ați trimis și scrisoare și raport. În privința abonaților va atragem atenția asupra răspunsului dat mai sus lui **Dela Gura Motrului**. Trimiteți liste de abonați separată. Lucrați cu aceeași energie înainte. Până acum o bine.

■ **Pentru toți cruciații.** — Nu mai trimiteți abonați în corpul scrisorilor sau în corpul rapoartelor. Trimiteți liste separate.

■ **S. C. P. - strada Destinul.** — S-a primit scrisoarea și vi se va trimite ce ați cerut.

■ **E. Silvestru.** — S-a primit scrisoarea. Articolul frumos, însă anul literar l-a făcut cronicarul nostru. Așteptăm un raport de activitate. Muncă, muncă e tot ce corom.

■ **Cruciaților din Segarcea.** — Vă felicităm pentru lupta dărză care o duceți. Suntem la curent cu suferințele voastre. Nu descurajați. Cazul V. G. de care ne-ați întrebat nu există. Micile incidente nu pot opri în drum marile idealuri. Sufletul lui și sufletul nostru simt și luptă pentru România Cruciată de mâine. Așteptăm raportul.

■ **Constantinescu - Târgoviște.** — S-au trimis foile cerute, începând cu numărul trecut. Așteptăm raport de activitate.

■ **Otocol - Tecuci.** — Trimiteti două fotografii pentru carnetul de corespondent. Versurile sunt republicabile. Așteptăm corespondența însă nu lape diverse.

■ **V. Simion - Ocnița Mures.** — S-a găsit răspunsul cerut datat din 16 XII 1935. Lucrați conform primilor scrisori. Trimiteți de urgență 2 fotografii pentru carnetul de corespondent. Pentru moment nu putem trimite decât gazete. Vi se va trimite exemplarele cerute.

■ **Simion Ardeleanu - Arad.** — Pentru moment n'avem nici o posibilitate materială ca să vă putem satisface cererea făcută. Lucrați pentru moment în raza în care puteți și cu posibilitățile pe care le aveți. Felicitări pentru activitatea frumoasă ce o depuneți.

■ **Răzvițan C. Iacomi.** — Trimiteți-

ți încă odată adresa pentru a vi se poată trimite carnetul și instrucțiuni.

■ **Gherghinescu - Mehedintzi.** — Primit scrisoarea cu mare întârziere. Desigur în urma notiței din numărul anterior. Scrisoarea oprită de autorități nu a fost remisă. De la centru nu mai vine nimeni, de aceea trimiteți rapoartele recomandate. Suntem mulțumiți de lupta dărză pe care o duceți.

■ **Virgil M. Popa.** — Pentru Vaslui avem corespondent pe cruciatul C. Iacomi. Va putem da corespondența pentru Roman Trimiteți fotografia în office, ca ea să aveți o legitimație pentru organizare. Așteptăm pe curând un raport cu realizări precise pe teren.

■ **I. Părpăria-Iasi.** — A fi român nu este nici o scuza dacă ești necinstit, dacă ești demagog și dacă nu ești om. Noi atacăm răul oriunde îl găsim, deoarece numai copiilor cu mintea crudă li se iartă greșelile, iar persoanelor de care vorbești în scrisoare și care îți repugnă au legături cu România pe care li atacăm. Iată prietene de ce suntem nemiloși.

— r. m. —

Invățătorii mehedinteni...

Invățătorul dacă ar corespunde membrilor și adevăratului său nume de apostol, ar trebui să fie primul factor de îndrumare și de prosperare al societății.

Ca mehedintean îmi cunosc județul în lung și în lat și ce am observat eu fost lucruri îngrozitoare: ignoranța, puzderia de boale morale și fizice, sărăcia, hățărul, incuria administrativă. S-au strâns toate pe capul bietului țaran și-l fac să se bălăcească într-o nemernică viață. S'a vorbit și s'a scris mult despre culturalizarea maselor și despre opera de regenerare națională. Pionii și colaboratorii cei mai indicați și nimeriți nu sunt alții decât învățătorii.

Azi dacă se mai găsește câte oineva din tîgma dascălească, plin de idealism și care cu înima curajoasă spune adevărul și își arată revolta sufletească, este subversiv și aspru sancționat de către actualele revizor. Culmea revolta a fost când s'au văzut săliile scoalelor primare din județ transformate în comode locașuri de intruriri electorale în loc să servească de șezători și adunări sătești.

Pe oricare cercetător al vieții satelor noastre — cercetător care să nu se mulțumească să privească răul din pragul cămăruței — îl va isbi nemiapomenita mizerie în care se sbate țaranul.

Conducătorii habar n'au de această mizerie care numai ome-nească nu poate fi.

Copilul de țaran de când se naște este lăsat în voia soartei, datorită complectei lipse a educației familiale. Înainte de a călca pragul școlii, ei sunt compleșiți de noianul deprinderilor rele, dându-i impresia de adevărați sălbateci; injură, fură, mint, lovesc schingiușesc de când se ridică în picioare, pentru ca să treacă în școală, complect viciați. De aici din școală, dacă ies cu rațiunea scris-cititului care peste puțin timp se uită, trec în armată, a cărei influență și contribuțiile la formarea viitorului cetățean e nulă.

Trebuie găsită modalitatea de îmbunătățit educarea familiilor.

Invățătorul trebuie să apuce o cale nouă și numai atunci va fi un regenerator al neamului.

Numai atunci se va putea juca în mai multe direcții și prima e aceea de a da familiei țărănești posibilitatea să-și implinească rolul; aceasta bine înțeles și prin exemple personale ale dascălului.

Am întâlnit mulți învățători cu o bună stare materială și socială; acești oameni având asigurată grija zilei de mâine, sânt cei mai indicați pentru apostolat.

Unde-i acel conducător, care să înțeleagă chemarea vremii să oprească dascălii de a se mai înjuga la carul politicianist, și să-l facă ura cu nevolle satului, să le înțeleagă mendrea, lipsurile aspirațiilor?

Invățătorul trebuie să-și ridice sa tuț în înaltă și înfloritoare stare economică și culturală făcând: cooperativă sătească, muzeu, bibliotecă, coruri sătești șezători populare duminicale. Ce bine ar fi dacă dascălul și-ar vrăii săteșii prin măstria cuvântului său. Să le dea sfaturi, întregite de exemple personale, spre a face o cultură intensivă și rațională, plantând pomi și arbori de sol bun, etc.

Numai dascălul este cel mai în măsură să învețe pe țaran cum trebuie făcută o casă în condiții igienice, să-i cerceteze toculința să-l învețe cum să-și crească copiii, cetățenii, de mâine. Să-i arate cât rău aduce un loc viran și cât bine ar aduce dacă ar fi plantate cu pomi, arbori ori vită de vie.

Să nu propage corupția și depersonalizarea sufletească și trupească a țaranului, ci și aici să lucreze tot prin exemple personale.

Când ceiace am enumerat până acum vor fi luate în seamă și aplicate pe ogorul social numai atunci vom putea spune că țaranul a apucat calea progresului.

Conducătorii școlii mehedintene să ia aminte!

ION C. GHERGHINESCU

Spectacolele săptămânii

OPERA:
Vineri: „Trubadurul”; Sâmbătă: „Voevodul Tiganilor”; Duminică: „Bărbietul din Sevilla” (mat.); „Carmen” (seara).

NATIONAL:
Duminică 19 Ianuarie, d. Ion Marin Sadoveanu, în ciclul al VIII-lea al conferințelor experimentale, a vorbit despre „Torquata Tasso” al lui Goethe, făcând o vie experimentare al actului IV; în rolurile principale d-ții O. Brădescu și N. Dimitriu.

Joi: „Mușcata din fereastră” (mat.); „Cocoșul Negru” (seara); Vineri: „Harap Alb” (mat.); „Casa Hervey” (seara); Sâmbătă: „Licuricii” (mat.); Ruy Blas” (seara); Duminică: „Harap Alb” (mat.); „Casa Hervey” (seara); Luni: „Patima roșie”.

REGINA MARIA:
Matineu și seara: „Lozul cel mare”, cu Leny Caler și V. Maximilian.

MAJESTIC:
In curând: „Apărarea are cuvântul”, sub regia d-lui Soare Z. Soare.

COMEDIA:
„Apropos!.. Tănase”, fast, ritm, muzică și minunate tablouri, interpretate strălucit de d-nii: C. Tănase, Munteanu, Giurgiu, Olga Solomoneanu, Mya Apostolescu, etc.

EXCELSIOR:
„Afacerea Kubinsky” continuă neîntrerupt în frunte cu d-nii: I. I. Iancovescu, Fotina, Niculescu-Buzău, Ana Cocea, etc.

VESEL:
„Uneihul lui Noață” cu d-nii: I. Morțun, Vasiliu Birlie, D. G. Chanel, Nora Piacentini, etc.

LIGA CULTURALA:
Joi: „Matineu Școlar”; (seara): „Prostul”; Vineri: „Prostul”; Sâmbătă: „Matineu Școlar”; (seara): „Anonimul” cu V. Brezeanu, Hoclung, Carabim, Masim, Damian, d-na N. Mircescu etc. Duminică: „Extemporalul” (mat.); „Avarul” (seara), cu aceeași distribuție.

CINEMATOGRAFE
A.R.P.A.: „Ali Baba și cei 40 de hoti”. In premieră: „Malec Toreador”.

ROXY și CAPITOL: „Străjerii Africeni”. In premieră: „Visul unei nopți de vară”, opera lui W. Shakespeare.

TRIANON: „Lacrimă de pa-

lăță”. In premieră: „Marie Baktscheff”.

SAVOY: „Dora Nelson” cu Elvira Popescu și program de Music-Hall. In programul viitor: „Regele detectivilor”.

BD, PALACE și SELECT: „Romanul unui tânăr sărac”. Văntoarea premieră, după „Contracte Obligado”.

REGAL: „Iubesc toate femeile”. In viitor: „Costa Diva”.

FEMINA: „Cei 4 și 1/2 Mușchetari”. In premieră: „Patrula Morții” cu Boris Karloff.

CORSO: „Caravana”. In premieră: „Un strigăt în junglă” cu Hary Piel.

DARLY: „La route imperiale” și „Marietta”.

VOX: Premieră Marți: „Iubeste-mă” și noua revistă „Cirele-Abeba” în frunte cu Lulu Savu, M. Cassvan, C. Antoniu, St. Glodariu, Poussy Louis cari au obținut un deosebit succes în „Ceac Pac”, baletul: „A fost odată un mic chinez”, „Cântecul strămoșesc național”.

BIZANTIN: „Stăpânul femeilor” și revista „Poți să spui?” cu trupa lui Titu Mihăilescu.

CITTY: „Blonda Carmen” și „Tovarășii”.

FORUM: „Pe mările Chinei” și „Scandalul”.

OMNIA: „Pe mările Chinei” și „Atenție dinamită”.

AMERICAN: „Ultimele zile ale orașului Pompei” și „In ghiazele canibalilor”.

MARNA: „Femeia și minciuna” și Trupa de reviste.

TOMIS: „Rătăcind spre fericire” și „Mâna care subjugă”.

FRANKLIN: „Domnul dela Folies Bergers” și „Egoista”.

IZBANDA: „Oci Ciopnia”. Jurnal și complectare.

OTETELESANU: Patinaj toată ziua dela 9—1 și 3—10 seara.

LIA: „Ești al meu” și „Nopti în Harem”.

VOLTA BUZEȘTI: „Stan și Bran Scotieni” și „Pisica Iadului”.

MODEL: „Agentul G.” și „Femeia Părăsită”.

TRIUMF: „Camera Neagră” și „Pisica Iadului”.

C. FAR.

Note d'n P. oesti

Dacă la noi n'au înflorit trandafirii și caișii, totuși este un timp admirabil, care e o minciună frumoasă. O bucurie scumă pentru sărăcii cari nu s'au bucurat de darul în lemne al primăriei, dar împărțit mai mult agenților electorali și neamurilor lor din mahalale. Căci, la urma urmei, este o bucurie când vremea este mai înțelegătoare decât conducătorii noștri.

In același timp, fețele diferiților șefi de partide sunt încrunțate la gândul că la 15 Ianuarie a. c. se va face alegerea unui senator al consilierilor comunale. Incurtare îndreptățită dacă ne gândim că liberalii grupului H. sunt hotărâți să susțină cu toată puterea candidatura lui D. Sfețescu, fost prefect de tristă aducere aminte, debarcat în toamnă. Acel Sfețescu în activitatea așa de criciată. (Contractele Ciulei, imprumuturi de sute de milioane, risipă nejustificată în fondurile județului).

Hașiștii speră în victoria candidatului lor, cumnaț celebru al premierului G. Tătăreanu, chiar dacă bătrânii liberali s'ar abțină dela vot. Fiindcă abținerea lor nu va dăra pe omul cu fruntea îngustă care și-a bătut joc aproape doi ani de interesele județului. Național-tărăniștii opun candidat pe d. C. Brezeanu, fost primar al orașului și un vrednic gospodar. Dacă până la urmă se va ivi o înțelegere între aceștia și bătrânii liberali, cari cu mulți consilieri la sate, atunci căderea lui Sfețescu ar fi o victorie a conștiinței cetățenești și o notă bună peste ambițiile unor șefi de partide. Si așa ar trebui să fie pentru sfi darea pe care însul Sfețescu a aruncat-o tuturor administrațiilor din cuprinsul județului, după ce fusese adus de nu se știe unde, dar uns cu mirul premiei dela guvern. Căci Prahova a fost întotdeauna o caldă apă rădoare a demnității cetățenești.

Până atunci, hașiștii văd viitorul în culori roze și se întâ-

nesc cât mai des în banchete sgomotoase care consumă ultimele rezerve din bugetele județului și orașului.

Așa cum, dela un timp, au început să conducătorii asociației învățătorilor. In două săptămâni au avut două banchete, urmate de infierbântate consfătuiri în privința adunării generale ce se va ține în curând.

Pentru președintele asociației, T. Ciocârdel și pentru alți vreo doi inspiratori, aceste mese au fost un trist bilanț, o oglindă care nu le-a proorocit nimic bun pentru viitor. Majoritatea consilierilor a fost de părere ca întreg consiliul să plece, pentru a se putea face noi alegeri.

D. Teodor Ciocârdel se cramponează, însă. Nu poate părăsi această trambulină care i-a servit în clubul liberal anumite avantajii. Și speră să rămână în fruntea asociației, cât timp vor rămâne la putere hașiștii cari l-au băgat în divorț cu învățătorii.

Noi îi putem spune: „Nu învie morții! E'n zadar.. bătrâne!..”

După cum și putem spune același lucru militelului saltimbanc, D. Nițescu, aruncat de trambulina guvernamentalilor, subvizor școlar peste școlile de pe un plai întreg.

Acest mitel și hilar organ de control vrea să fie revizor școlar al județului pentru merite excepționale în cadrul ideologiei hașiște și a unor fapte nedemne de om și învățător.

Îi promitem acestui îns surprize care îi vor descoperi prin căirasa hașișta parazitismul și mizeria.

ȘTEFAN ALEXIU

■ **MUNCITORI.** nu vă cerem nimic. Dorim, să vă ajutăm, ca să vă desrobiți singuri, fără cotizații, fără condicute și fără șefi, cari să vă vândă pielea.

PANAIT ISTRATI

CRONICA LITERARA

Indemn

MIRCEA ELIADE: Huliganii. MIHAIL SEBASTIAN: Oraşul cu salcâmi

În introducerea pe care a scris-o pentru prezentarea romanului „Santier”, d. Mircea Eliade spune: „Cred foarte serios că și etapele unei inteligențe, cași fazele unui sentiment, pot constitui un roman. Nu înțeleg de ce ar fi „roman” o carte în care se descrie o boală, o meserie oarecare sau o cocotă — și n'ar fi tot atât de roman o carte în care s'ar descrie lupta unui om viu cu propriile sale gânduri, sau viața unui om între cărți și vise”.

Citez acest pasaj, pentru că am impresia că „Huliganii” marchează în scrisul lui Mircea Eliade mai mult decât o schimbare. O etapă. Acest autor a intrat în literatură ca un exponent de spiritualitate. Acum, îl aflăm scriitor, adică mânător de epic.

Un șant adânc desparte „Isabel și apele Diavolului”, „Intoarerea din răi”, „Lumina ce se stinge”, „Santier” și chiar „Maitre iy” de „Huliganii”.

Efervescența primilor ani, a trecut. Mircea Eliade nu mai cugetă anarhie, nu mai uzează de paradox decât în măsura în care trebuie să susțină povestirea, nu mai frizează pentru că, poate, nu mai acceptă, originalitatea nuză a gândului.

Cu „Huliganii” începe faza tihnă, a scriitorului care și-a identificat mijloacele de compoziție și le-a pus la lucru, corect, dar lipsite de temperatură cerebrală. Parcurgându-și „calea” Mircea Eliade s'a ales de pe urma aventurii sale mistice cu de prinderea formelor și a cadrelor beletristice. A învățat, în special, să scrie romanul.

„Huliganii” învederează un scriitor care s'a realizat epic.

Autorul a trecut din faza „revoluționară” a tineretii, mani festată prin mistica fierbinte a unei spiritualități dedusă dintr'un lirism metafizic, în hotărul anilor maturității. Cărnia îi corespunde, în evoluția sufletească a scriitorului, un minus de propețime, dar o sistematizare a urletelor. Acea întreagă teologie a subiectului, acel imu al puterilor individualității, aceea goasă, uneori patetică, după realizarea, nestingherită de concurența socialului, a „agentului”, erau, în cărțile trecute ale d-lui Eliade, puncte de sinteză emoțională și totodată de partici pațiune evidentă la viața spirituală a generației actuale. „Huliganii” ne aduc un Mircea Eliade, în care „huliganismul” de odinioară abia mai răbufnește. Tăciunilor aprinși ai arderilor continue, îi s'a oferit apa moartă și ponderea planului literar. Autorul se găsește, cred, pe versantul anilor dela care sfârșește negativismul și spargerea ușilor sufletului — pentru a începe construcția, pozitivată în efecte epice, a evăice „a rămas”. Este o concesie continuată pe care gânditorul a făcut o scriitorului, este o sublimare a evăice spiritului (remarcabilă chiar în „Maitreiy”, dar cu mianță în „Lumina ce se stinge”) — în mixtura compunerii beletristice — iată ce „s'a întâmplat” cu Mircea Eliade! De pe urma experiențelor spirituale, captate pe vremea când autorul străbatea „Oceanografia” unui moment de generație, în care își ancorase mai mult creierul decât afecția — de astă dată, d. Mircea Eliade, serie. Serie cu o interpretare suficientă a întâmplărilor, dar necauzând, eficient, ca până în prezent rațiunea cărții de sbateră unei minți care se ceantă și vrea să se organizeze de acord cu sine...

Ce a rămas lui Mircea Eliade din aroma anilor trecuți? Ne-o

spune „Huliganii”, mai ales prin gura lui David Dragu.

Venit să continue acțiunea „Intoarerii din răi”, noul roman își regăsește eroii pe linia aceleiași individualism, și vertebrați de aceiași independență vitalistă însă atmosferizați în mijlocul unui curent de vagă renunțare. Sensul de „huligan”, are a acceptiune pur nietzscheană. El se referă la acea intimă legodnă petrecută în filosofia veacului nostru, între eliberarea forțelor primare și aplecarea lor, către urmărirea și satisfacția pe care și-o poate da clipa. Am zice, Bergson trecut prin Nietzsche. Se va observa însă, că ignorării dogmelor socialului și afirmării unei morale „a dezordinei necesare”, cum spune unul dintre eroi, îi corespunde, în ordinea epuizării elanului vital, o excludere definitivă a concurenții „alterității” și o potențare, o exaltare a eului până la rangul de creație.

„Se agită” o generație care postulează nu numai libertatea absolută a gestului, dar încercarea definitivă a spiritului în direcția realizărilor, a creației. „Nu uita lucrul acesta, tu nu ai nici o obligație, ești liber, ești stăpân”, îi spune într'un loc Alexandru Pleșa lui Petru Anicet.

Dorița aceasta organică de „înstăpânire” (parcă „așa vorbea Zarathustra”), este canalizată, este ambionată, cum am spus, înspre cunoaștere, prin creație, prin autentic: „Nu există altceva pe lume în afara de omul liber și de muzică” — îi răspunde Petru Anicet, în altă parte, prietenului său. „Mă cutremur de țărâ acestor două realități”, etc.

Dealtfel, aceasta e și concluzia finală a sbuciumului lui Petru Anicet, cel mai reliefat „huligan”, cu excepția lui Mitică Gheorghiu: „Ei n'au creat, și eu creiez, continuă Petre... Ei n'au găsit realitatea aceia ulimă, pe care o găsesc eu... O găsesc chiar prin creație, Alexandre! Să poți crea, orice, să poți întrece oricare dintre genurile muzicale, și totuși să poți rămâne față de opera ta, neutru, im pasibil, asta e calea...” (gândul ne duce la Manoil din „Lumina ce se stinge”).

Creația este dar inaderentă la etic. Există în cărțile lui Eliade acea „par dela du bien et du mal nietzschean, fecundat beletristic în romanul gidian al actului gratuit... „Invenția nu-și are drumul liber decât în jos, în spre orgie, în sus, se infundă repede”, spune unul din „huliganii”... (pg. 138, vol. II).

Vom remarca însă că eroii d-lui Eliade, acum, când au renunțat la „soliloqui”, deci când autorul a optat pentru epic — ne apar totuși lipsiți de diferențial. Sunt construiți din aceiași inteligență, ba poate, sunt deopotrivă de inteligenți. Separat, nu trăiesc decât David Dragu și tragi-comicul Mitică Gheorghiu, atât de apropiat de Lafcadio al lui Gide, mai ales în scena din tren...

Este poate un defect, care rezultă, necesar, din acomodarea unui Mircea Eliade, care până eri a scris și gândit la persoana jntăia, la caracterul unui gen literar pe care d-sa până în prezent l-a cultivat și exploatat numai aparent. Și care este genul epic.

DOMNULUI MIHAIL SEBASTIAN vreau să-i fac, în primul rând, o observație care privește, ca să fie astfel, geometria scrisului d-sale. Este de altfel, impresiunea ultimă, dar

care se regăsește și în aceia pe care și-o provoacă, dela început, lectura romanelor ce a tipărit, d. Sebastian.

Mai cu seamă în „Orașul cu salcâmi” — cartea în care se încearcă tematica dovenirii omului în fața firii, mai cu seamă în acest roman în care, intenționată fiina — evoluția pe care o urmărește autorul în trupul și în temperamentul eroinei sale —, continuitatea în sensibilizarea situațiilor, trebuia, cred, să însemneze pentru lucrul scriitorului însăși legea interioară a motivului. D. Sebastian însă deși intuiește foarte adesea just momentul psihologic al eroierii săi, obosește pretimpuriu, de aceia punctează pripit și în paragrafe scurte materialul, înțărând deci o stare, un adevăr sufletesc, mai înainte ca să se golească, veritabil și cu sens întreg, de posesiunea lui...

Astfel încât „fazele” prin care trece Adriana Dunea sunt abia începute, abia puse la cale... De foarte multe ori, sunt însă și injuste. Cetitorul va surprinde pe Adriana, — o fetiță, creiată, așa zice, dintr'un exces de feminitate — și care se resimte atât de afirmat de aroma tandreței idile — provinciale, — cum, deodată, pe regândite, având să plece din orașul amintirilor și al dragostei devine neverosimil putră, neverosimil inaderentă la propriul său suflet.

Acea isbucnire frivolă, acea nuanță de cochetărie și de „umor” cu care întâmpină Adriana știrea plecării, cade injust peste structura și atitudinea fetiței deșteptată la 15 ani în fața vieții, pentru a observa cu neliniște... „înflorirea salcâmiilor”, și care își dăruia dragostea eterică, pe inserate, între „vii”.

„Să vezi ce frumos are să fie, să vezi. Sunt baluri, teatre, concerte. Și am să fii liberă să mă duc unde vreau, am să fii singură (Maman! unde ai pus pantofii de antilopă...). Am să mă plimb, am să păținez...”.

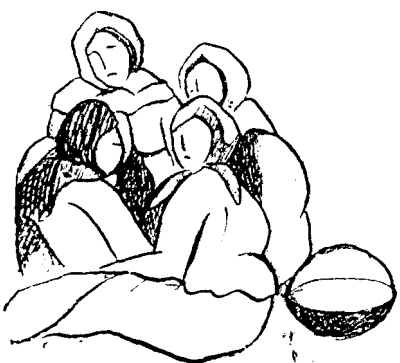
La rândul-i, Gelu, afișază o precocitate nu mai puțin disproporționată față cu inexperi ența lui erotică, și totodată, față cu uniformă de licean pe care încă nu o lepădase: „...ai plecat și ai rupt firul întâmplărilor în două” — explică el Adrianei. „Nu e vorba de lucruri și de fapte ci numai de păreri și nuanțe. Sunt mai tari, crede-mă...”.

Dar sentimentele nu se raționalizează decât după o sguduitoare și amară experiență, de negăsit în „întâmplarea” capitolelor ce preced scena comentată de noi...

Tot atât de puțin explicată este apoi refacerea — pe arie pasională — a iubirii Gelu-Adriana, după cum, cu totul lipsită de motivare este atitudinea finală a Adrianei, adică mariajul ei, intempestiv, în oblica unor circumstanțe rău introduse și în afară de linia sufletescă a eroinei.

Dar d. Mih. Sebastian trebuie să părească mai întâi „tehnică” aceluși suflu minor de expunere...

MIRCEA MATEESCU

Ascultă copile, te scoală
Aruncă din suflet și teamă și boală.
Vezi?.. În fața il ai pe Ians
Și viața încă e frumoasă
Când în numele lui mai ai ceva de spus.

Dacă durerea desamăgiri în tine s'a strâns,
Nu fi ca toți lași, să te așterni pe plâns.
Lumina nădejzii de ce a și-o învingi
Când lupta e mare și peți să învingi?

Te scoală copile, te scoală...
Când hoții ne fură și răii ne nșală,
Nu-i timp de zăcere și nu e timp de boală.
Cu apa credinții pe suflet te spală
Și luptă'nainte în sfântă răscoală.

Drept spadă, în mâini, iubirea s'o perți
Și vieții deschide strălucitoare porți.
Deșteptă din moarte, popor de iloiți
Și inima ta — pâine — iparte-o la toți.

Celor ce putrezese în lanțuri,
Celor ce se târâse prin șanțuri.
Aprinde-le a setei lumii,
Mărește-le foamea de sare,
Fii, tu, Arhanghelul dreptății în zilele viitoare.

Pe cei ce te-or lovi,
Să nu-i lovești.
Pe cei ce te-or huli,
Să nu-i urăști.
Și chiar când spini pe frunte, și-or așeza,
Tot să-i iubești.

Sărută gura, care bale otrăvite varsă...
Pătrunde'n inimi negre, ca raza de lumină într'o casă...
Fii omului, oricare-ar fi, din orice parte,
Frate!...

Ascultă, copile, te scoală;
Aruncă din suflet și teamă și boală.
Vezi?.. În fața il ai pe Ians
Și viața încă e frumoasă
Când în numele lui, întotdeauna ai ceva de spus!

CONSTANTIN BARCAROIU

Pământul meu¹⁾

Seara asudată de muncă mă așteaptă
Lângă cerneală și pânză de argint,
Ce-am știut să făuresc pentru câte sunt
Toate-s zădărnice și pământ.
M'am împăcat cu fluidul poeziei mele
Nici nu știu de unde vine și dacă rodește,
Dacă aș fi avut pământ și cirezi de vite:
Sigur aș fi fost păstor și plugar
Poate lăsam plugul să se ruginească,
Pătul să prindă inspirație străimă;
Frică de moarte, de hoți și altă năpastă
Și rămăneam și fără neva stă.
Singur aș fi vândut vita de la jug
Să fac crâșma olteanului mai largă, —
Tot satul de vrcam să șie
Că Vraciul a intrat la pușcărie...
M'am schilodit departe de moară
Să macin gânduri și cerneală neagră,
Svon de poezie în singurătate
Ingrădit de povestea știugheră ce mă așteaptă.
Seara când se-apropie o simt
După seninul gândului încovoiat,
Ca un cocoșat leneș și îngâmfat
Și ce fără trudă mă văd beat.
Scapăr fiecare cuvânt de plesnește
Până se leagă versul în alifie albă,
Tremură hârtia și stă lângă mine
Acela ce fluieră când vine.
Vântul indoielii stă pururea afară,
Cerbul luminii n'are sânge și smoală, —
Și-așa niciodată n'am să-mi vând amintirea,
Doar beteag în sărăcie
Că s'a dus pe holdă pastie...

VIRGIL TREBONIU

1) Din volumul în manuscris: „În mijlocul sfintelor facile”

CRUCIADA ROMANISMULUI

va publica într'un număr viitor

SARCHIZ

nuză inedită de PANAT ISTRĂRI

Cărți. Probleme. Idei

SCRIITORUL ACTIV · Rudyard Kipling a plecat!

Scriitorul unui popor are o misiune de o importanță covârșitoare.

Ca o expresie puternică a vitalității lui spirituale, forța de creație care inundă în paginile cărților sale, are un rost profetic. Din haosul de idei, de acțiuni și de sentimente, conștiința lui creatoare urmează să desprindă drumul normal și constructiv al vieții lui sufletesti.

Pentru ca să răspundă acestei necesități, scriitorul are datoria să fugă de izolare. Creatorul solitar este un cântăreș subtil liric și aproape în toate cazurile trist. Peste paginile cărților lui trece un suflu de resemnare, de durere; abundă elementul descriptiv, care jenează creierul și ucide inițiativa. Se efectuează un proces care se termină cu desăvârșita supremație a imaginației. Lirica alimentată de imaginație creiază absurdul. Nu literatură absurdă prin valoarea ei estetică, ci prin inutilitatea ei.

În viața unui om politic, ca și în viața unui scriitor, se practică multe absurdități. Aici însă, nu răspund unei nevoi reale. Circulația lor în opera scriitorului devine dăunătoare.

Scriitorul își sintetizează gândirea nu pentru satisfacția personală. Prin rolul pe care-l joacă, orice cuvânt al lui exprimă un adevăr. Misiunea lui profetică în măcinarea cotidiană a pașimilor și a răzvrătirilor, trebuie să se exercite asupra conștiinței masselor.

Pentru a fi contemporan, scriitorul va descifra taina urcusului viitor din mersul evenimentelor actuale. A se cobori printre ai lui, înseamnă o reală justificare a existenței ca scriitor. Să umble printre ciobanii turmelor, să asculte melodia fluierului, să poposească la umbra pădurilor, să treacă pâraele limpede cu piciorul, să are alături de plugari în câmpie, sunt obligațiuni care stau pe primul plan. Fără o cunoaștere exactă și emotivă a bogățiilor naturii țării, a pasiunilor și gândurilor poporului, scriitorul este un alcătuitor de literatură facilă. Cunoașterea amănuntelor angrenajului total, fură ceva din măreția vieții și-i oferă să vadă viitoarele irământări și cuceriri ale poporului său. Ea îi fortifică spiritul și-i face gândirea mai bogată.

Concepția scriitorului român

despre misiunea lui, este nedefinită.

Din literatura apărută, mai ales în ultimii ani, nu poți desprinde nimic precis, sau în cel mai bun caz întreziri o atitudine mediocră.

Scriitorii se mișcă în cadrul picturii. În locul acțiunii și a dialogului, alimentate de fapte, intervine plastica. Tablourile se succed, palide și chiar spalăcite. Când faptele sunt transpuse în acțiune, este falsificat, denaturat de descripții de prisos. Și mai este încă o preocupare: aceea de a dilua, de a stiliza, de a omorî duhul viu, care însuflețește paginile.

De unde această abundență de descripții, această bogăție de plastică?

Ea provine din izolare. Singurătatea dezvoltă înclinația pentru vis. Ea încălzește imaginația și ucide spiritul care descoperă amănuntele. Tocmai ceea ce constituie o parte de înțelegere, ceea ce dă o impresie de compact, se pierde din cauza izolării. Ochiul artistului se oprește numai asupra liniilor mari ale acțiunii, fiindcă izolarea în lumnul său de fildeș, îl îndepărtează de plante, de animale și de oameni.

Natura sâdese în artist darul ei de aur, să nu păstreze strălucirea numai pentru cărțile sale. Oricât s'ar strădui să profetizeze să deschidă căi, să îndrumeze masele, scriitorul nu va reuși decât într'un singur caz: să nege oțplet valoarea turnului de fildeș și să se hotărască să participe organic și spiritual la desfășurarea vieții.

Viața contemporană atât de complexă, obligă pe artist să se încovoie deasupra dosarelor ca orice biurocrat. Pentru câteva mii de lei, cu care își întreține existența, lucrează dela cinci până la opt ore pe zi, și apoi pleacă istovit acasă ca un hamal. Nu mai poate crea la lumina lămpii, nu numai fiindcă a lucrat peste cât îi permite organismul, ci fiindcă biroul nu-i oferă material literaturii sale. Între hârtii inutile, între patru pereți care dezvoltă gustul după comoditate, aurul artistului se devalorizează.

Pentru a deveni productiv, să i se ofere nu prilejul, ci toate posibilitățile ca el să circule. Dacă pornești de la convingerea că scriitorul este profetul și în

același timp salahoruj poporului său, atunci este îndreptățit să ceară o comportare specială din partea statului.

Statul trebuie să aibă rolul de ocrotitor. El e obligat să organizeze viața scriitoricească după un sistem modern. Scriitorul să nu fie lăsat să-și irosească energia în ocupațiuni străine rostului său adevărat. Statul poate face dintr'unul pionul cel mai de preț la îndeplinirea unor deziderate populare.

Dintr'un element static, scriitorul devine îndată un factor activ.

Doctrina politică care nu valorifică rostul scriitorului, este perimată și alungecă vertiginos pe o pantă periculoasă. Scriitorul contemporan, este un scriitor activ. Participarea la imediatele realități ale vieții, este o necesitate de prim ordin. Prezența lui vie, înseamnă că orice mișcare este ideică și utilă tuturor.

Suflul de bunătate, de înaltare, de dragoste, sunt calități inextinguibile unui scriitor, care se vor răstrânge asupra vieții. Scriitorul trebuie să fie un focar de iubire și de bunătate. Scriitorul va însufleți și va dirija însăși viața. Elaborarea concepțiilor contemporane îi revine lui. Elanul acestei elaborări va conduce masa.

Trebuie schimbată credința că scriitorul este înregistratorul ambalului de idei și simțiminte dintr'un moment dat.

Nu! A fi pe gustul masselor, înseamnă a le dicta propriile tale convingeri. Necesitatea de a dirija un grup de oameni, este evidentă oricând și oriunde. Dorințele populare oscilează și se distramă, dacă lipsește un factor activ de unificare și de conducere spirituală.

Deaceia scriitorul este dublat și de un gânditor. Fără această condiție esențială a existenței sale scriitoricești, el este un pesagist sau un portretist. Și literatură fără prezența activă a gândirii, n'are valoare.

VLADIMIR CAVARNALI

■ INTELLECTUALI! Dacă nu vă place, cum suntem noi, dovedii cel puțin că sunteți voi mai buni.

■ UN popor care se încredințează unor mediocri, se sinucide.

Deși prevestită de câteva zile, moartea lui Rudyard Kipling a pătruns greu cu sunet tânguitor de clopot și prăbușiri de bulgări de pământ peste zădărnicia omenească.

Gândul despărțirii de om, de scriitor lasă o absență apăsătoare pentru marea multime de cititori, cari înțeleg, în fața soartei, că s'a pus punct uneia dintre cele mai diverse și alese opere, a cărei încredunare a fost mai de mult premiul Nobel iar azi atenția universală ce i se acordă.

Născut în 1865 la Bombay, Kipling a cunoscut colinele scăldate în soare și infinitatea mării albastre stăpânite de Anglia. De mic încă știnea că trebuie să se nască un poet care să dea englezilor adevăratul poem al țării lor — care este circa o jumătate de glob. Și i-a fost lui dat prin Poemul Englezului să înlătuie acest lucru.

Dacă Anglia l-a apreciat uneori pe George Meredith mai mult decât pe el, este că n'a putut distinge ceiaze azi pare evident: Kipling este bardul saxonilor și al marei mulțimi, pe când Meredith este cântărețul celților și a scris „For an acute aud, honorable minority (pentru o puternică și onorabilă minoritate) Așa dur două activități deosebite

„Le poete d'une tribu”, cum îl numește André Chevillon, a reprezentat în totul pe insular în contrast cu continentalul. Mândria lui imperială se face cunoscută la fiecare rând. Între timp avea să fie și marele profet al războiului contra Germaniei. Cu ani de zile înainte publică poeme în „Times” ca „The Old Men” („Bătrânii”, „Anșurii” etc. în care caută să scoată pe Englezi din desinteresul față de patrie. Clar văzător spune hotărât că vântul rău a suflat întoldeauna dela N. E. (Germania) către Marea Britanie (Istoria Angliei, 1911).

Poezia lui adună în volumul „Sapte Mări”, (1890) și „Cinci Națiuni” (1897) a însemnat nu numai apologia și căutarea de înfrățire („commonwealth”) a domnișoarelor, dar a fost un îndemn necesar grație pe un ton hotărât, spre caracter, spre o voluntară ascultare și ierarhie pe care Tennyson o încercase și el prin acel „selfcontrol” și-o cântă.

Desigur că locurile copilăriei au avut și de partea lor de influență asupra imaginației copilului Kipling. De aci pornesc cele mai frumoase povestiri ale lui: „Kim”, „Cartea junglei” și „Poemul”; Lumina care se stinge”. Trăit în mediul disciplinei și al supunerii față de un imperiu imens, ne dăm seama de ce sentimentalismul e așa de rar la Kipling și de ce, nici un liric n'a cântat mai puțin florile și clarul de lună, după cum niciunul n'a scris așa de rar cuvântul amor.

I sa'u atribuit lui Kipling și romane. Astfel volumul „Stalki și tovarășii”, tradus în românește este intitulat „roman”. S'a făcut aici aceeași greșală ca și cu marea noastră povestitor Panait Istrati. Kipling n'a scris un roman propriu zis ci doar a povestit, într-adevăr cu un talent rar de întâlnit întâmplări din viața sa atât de plină de călătorii și de amintiri. Citind „Capcana” primul capitol din „Stalki și Tovarășii” găsim nu numai un știț asemănător cu al lui Istrati dar înțelegem și toată simpatia pe care acesta a avut-o față de scrierul lui Kipling.

În navelă (povestirile mai scurte) „Lisbeth”, „Sinucigașul” etc., isbește prin stilul dur dar impresionant în același timp. Refuzând să se abandoneze imaginației a fost în operă la fel ca în purtare — de o sinceritate dureroasă. Numai astfel putem să înțelegem „Epitaful” făcut cu ocazia războiului mondial: dacă cineva întreabă de ce am murit spune „pentru că părinții noștri au mințit”. Era o apostrofă justă la cei ce mai înainte răsăseră de profesiile lui.

Acum Rudyard Kipling a plecat iar! S'a dus peste mările albastre pe care s'a simțit atât de stăpân și pe care le-a îndrăgii în versurile sale. Infinitul ce a vrut să cuprindă și azurul în fața căruia s'a înfiorat, l-a primit în orajă sa nedeslegată.

Nouă ne-a lăsat o pildă de credință nestrămutată și sfat, pe care în mare parte l-a concretizat în poema II (dacă) a cărei ultimă strofă o citez:

„Dacă poți să mergi cu regi fără a pierde contactul cu umanitatea comună,

Dacă nici un anș și nici un inamic nu pot să-ți facă rău,
 Dacă tot poți oamenii coutează cu tine și nimeni nu-ți este prea obligat.

Dacă poți să umpli minutul fără milă din șasezeci de secunde de muncă implinită

Atunci pământul e al tău cu tot ceiaze poartă,

Și ceiaze e mai mult, vei fi un om, prietenul meu.”

Produs al muncii și al datoriei îndeplinite — așa cum Kipling a vrut-o — opera sa îi înalță imagine nepieritoare.

NICODIM ION MATEI

■ UZINA și UNIVERSITATEA sunt astăzi două tiranii depozitivă de nedrepte cu cei slabi. Lucrătorul și studentul trebuie deci să-și dea mâna, ca să se scuture de „dinastiele” cari terorizează munca manuală și cea intelectuală.

■ CAND cineva vă întreabă cât sunteți de instruiți, întrebați-l cât e de cinstiț.

CARNET

Matei Ion Caragiale

Câteva zile au adormit peste cel din urmă somn al lui Matei Caragiale. Desprinsă de altundeva dintre întunec și țărână, moartea i-a coborât într'o seară în suflet. În clipa aceia de ultimă încordare și de sbucium, pleoapele au bătut ca niște mici aripi de ghiată cerul ochilor mari și de atunci, inima a uitat să mai cheme sângele. Matei Ion Caragiale se alăturase vesniciei.

Bănuesc că moartea este o întrebare căreia nu îi poate răspunde. De aceia poate buzele

ei ne înalnesc întotdeauna nepregătiți. Matei Caragiale scriitorul așa unic va fi închis ochii aninat de zădărnice mirări, ca orice om în pragul ultimei lui călătorii. Matei Caragiale va fi murit întrebând.

A fost un om rar și un scriitor mare. Purta gambetă și un surâs bun lângă priviri. Așa și atât a fost. A avut însă nenorocul de a fi copilul unui tată pe care îl chema Ion Luca Caragiale. Căci, cu povara unui asemenea nume în umerii penitei, Matei Ion Caragiale nu a reușit

să însemne pentru literatura românească, ceiaze ar fi trebuit să însemne.

Poate însă că moartea va reuși să-l împace cu lumina unei înțelegeri pe care viața celor cincizeci de ani nu a fost în stare să i-o acorde. O merita pe prisosință și nu din favoare. Matei Ion Caragiale moare deci, pe piscul unei jumătăți de veac și sprijinit de aurul a două cărți pe care librăriile le-au redăruit vitrinelor, acum când des tinul scriitorului nu mai știe să ne spună nimic.

Matei Ion Caragiale moare simplu și singur, dărâund confrăților lui de slovă și vis, dela ferestra celei din urmă înegurări un nou prilej pentru încrucișat

penitele. Căci moartea știe să fie, uneori, cel mai ascuțit exercițiu de stil.

Nu știu dacă Matei Caragiale va fi murit împăcat cu el și cu lumina. Scriitorul așa care a înțeles să trăiască atât de ciudat în el însuși și numai pentru el-lasă în urmă, ca o enigmă a soartei lui un mare semn de întrebare. Un semn de întrebare pe care nici un gând și nici o inimă nu vor fi în stare să îl deslege. Matei Caragiale a fost și rămâne omul ce a trecut prin lumină și vesnicie, cu tăcerea singurătății lui în brate. Și nici în clipa asta în care, — ferecat în eternitate cu lanțuri de senin și tintuit cu stele în mâinile întunerecului — își dea-

până borangicul amintirii printre noi, nici în clipa asta Matei Caragiale n'a înțeles să ne coboare sub privirile întrebărilor, răspunsul mării lui taine.

Și inserarea lui de cavalier medieval, scuturată pe aristocrația sa împăcare cu neantul, ne poate fi nouă — rămași să-l aminăm în suflă și frază. — pildă și hotar de îndrumare.

Căci Matei Ion Caragiale omul care a știut să treacă prin viață ca printr'un oraș în care nu cauți și nici nu cunoști pe nimeni, a înțeles în clipa ultimei lui fărâmituri de lumină că moartea este, cel mai frumos adevăr.

„Si doar e atât de bine să mori scriitor român!”

ION-AUREL MANOLESCU

Hoție, imoralitate și nerușinare

Aceste trei cuvinte rezumă tot aspectul vieții noastre politice interne.

Nu trece o zi ca să nu izbucnească o altă afacere, o altă hoție, o nouă murdărie. După marele scandal Skoda de pe urma căruia n'a apărut nici un vinovat, ci numai răzbușii politici, au urmat crime și aspecte de crasă imoralitate. În timp ce în furtul banului public, hoții sunt acoperiți și susținuți justiției, în materie de crimă, deosemeni, asasinii care aparțin clasei detracate și decăzute a așa zisei lumi bune, sunt acoperiți și susținuți pedepsei. Fiul poate să și asasineze mama, clasa detracatilor își apără complicii întru imoralitate și fără nici-o remușcare trimite la puscar și pe un oarecare nevinovat. *Cazul Tatomoașu.*

Nu trece mult și izbucnește crochieria Vasilescu-Cantalup. Un guvernator își dă demisia deși preținde că e nevinovat. un chestor de poliție menit să apere morala și avuții cetățenilor, înfundă puscăria ca ultimul dintre borfași. Vice-Președintele senatului își dă și el demisia, atât, încolo e nevinovat.

Dacă Vasilescu-Cantalup ar fi fost "ciocoi" de origine și nu potcovar, dacă ar fi fost înscris în vr'o loje masonică s'au în "Rotary-Club", azi încă ar mai fi făcut chefuri nestingherit de nimeni la "Leul și cărnatul". Cei cu blazoane au scăpat, au pățit-o numai potcovarii.

Iată însă că abia s'au închis porțile Văcăreștilui în urma acestei afaceri, că izbucnește mizerioasa "sinucidere" a Titei Cristescu.

O artistă ratată, membră a unei familii de socialiști de frunte care prin moartea ei desvăluie un colț din viața cea mai decăzută a Bucureștilui.

Sinucidere sau crimă? Cine va putea deslega misterul? Prin ce legături faimice de clan sânt oare legați între ei anchetatori și anchetați, încât adevărul nu poate părea?

E oare poliția noastră așa de slabă? Avem detectivi proști și siguranță așa de incapabilă?

Ori avem vr'o mafie diabolică ce plutește pe deasupra instituțiilor noastre de stat ca și pe deasupra întregii noastre societăți, care și apără membrii lojei?

Nu se observă cum crima, hoția și raptul cu mâna armată a cuprins straturile așa zisei societăți bune?

Nu se observă cum totuși vinovații sânt cocoloșiți, acoperiți, protejați și toate afacerile se clăcescă?

Dar iată că nu s'a isprăvit bine cu acoperirea cazului Titei Cristescu, că la Viena e arestat un nou exorc Grosz, iar la București afacerea debutează prin moartea subită la telefon a unui

personaj care se informa de această arestare.

A fost de ajuns ca să se ia măsuri de urgență ca "firul" atacării să se taie și să se ia toate măsurile ca lucrurile să nu meargă "prea departe".

De data aceasta protagoniștii noiei piese sânt turnizați de aceleași familii și de aceleași clanuri politice. Lui Dorel Dumitrescu îi ia locul fratele său Barbu, lui Tony Iliescu, îi ia locul președintele său *Leonte Moldovanu*. În schimb areștații sânt niste nenorociți de funcționari, lepădături ordinare care s'au murdărit c'un șper și au servit de unelte marilor actori.

Dar afacerea are și colorit politic de toate nuanțele. Dacă în consiliul de administrație al faimoasei Soc. Cagero & Comp. "Blocul importatorilor Români de Industrie și Comerț" figurează membri cam din toate partidele politice, pe alături unele ziare vin și produc facsimile de chitanțe, de sute de mii de lei iscălitte de protagoniști ai mișcării de dreapta.

Directorul "Porucii Vremii" e acuzat cu documente că a cerșit unui "străin" sume de bani. Iar *Poruca Vremii* în loc de altă apărare arată că și "Lupta" a primit sume de bani dela I. A. R. și declară false documente "Luptei". Care e adevărul? O simplă expertiză grafică a iscăliturii directorului "Porucii Vremii" ar lămurii cazul și ar stabili adevărul.

Domnul Dragoș Protopopescu care s'a supărat că l'am bănuțat că e mason și care s'a socotit calomniat ce zice de acuzele ce se aduc directorului g-zetei la care a scris.

Dacă D-I Dragoș prin calificarea de calomnie a termenului adresat Domniei Sale de mason, afirmă că nu este, sântem foarte fericiți de a lua act și de-a ne bucura că nu este. Intenția noastră n' a fost de a calomnie, ci de a stabili un adevăr.

Deci Domnul Dragoș Protopopescu nu este mason, foarte bine, dar cu D-nii Dan Rădulescu și Florond "LEGIONARI" camarazii ai Domniei Sale cum rămâne?

Dacă e o jecnire și calomnie a face de cineva mason, deci ceva infamant, cum stă D-I Dragoș într-o organizație care cuprinde oameni ce au avut sau au indeletniciri infamante?

Cum de scrie D-I Dragoș lângă Vasile Militaru, care este trecut în Buletinul "Anti-Judeo-Masonic" drept francmason dovedit? Tot în acel buletin e vorba și de un Domn I. Rădulescu chimist. Cine e acest Domn?

Iată întrebări la care D-I Dragoș dacă e cavalier așa cum am fost noi și am luat notă de adevăr în ceea ce-l privește pe Domnia sa, ar trebui să răspundă.

Am insistat iarăși asupra acestui capitol al masoneriei pentru că

se încadrează în noțiunea "nerușinare" din titlu articolului meu căci e o mare nerușinare să fii mason, să fii acuzat că tei bani dela Grosz și totuși să ai tупeni să dai lecții de moala și de politică unei țări. După cum e o nerușinare ca să te pretinzi om cinstit și să stai în căldășie cu hoții cu șperțarii și membrii hrubelor masonice anti-creștine.

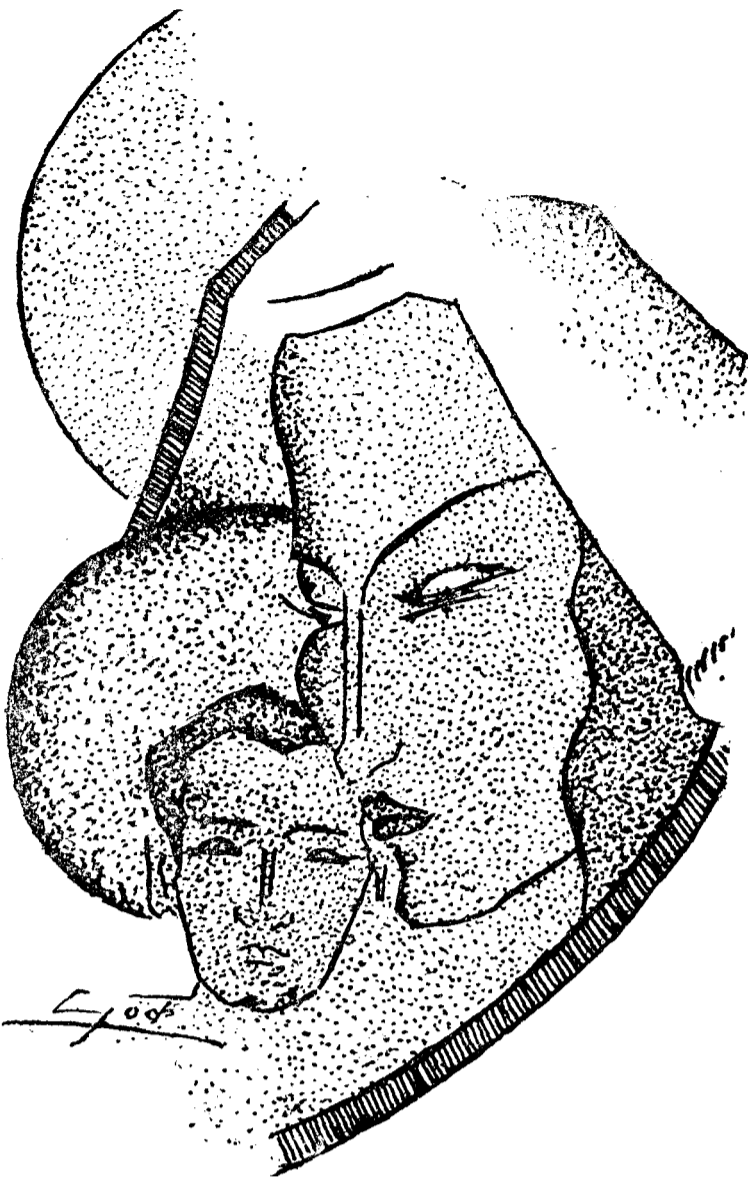
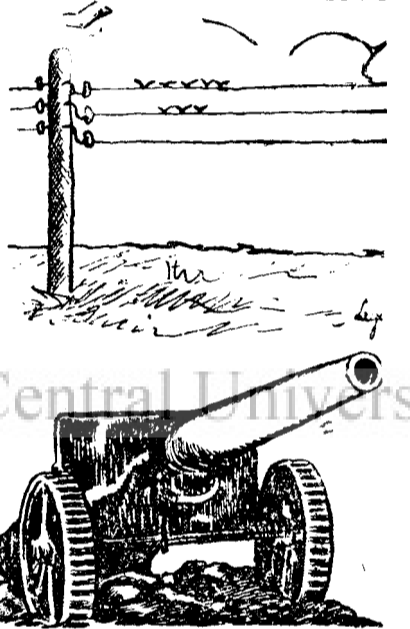
În fața acestei întregi situații ce rămâne de făcut?

Revolta steapă și oarbă, care dărâmă un rând de ștăpâni, pentru a te pomeni cu alții de ocazie pe spinare, mai brute și mai canalii? Nu.

Soluția este o strângere de rânduri a celor cinștiți, o organizare rapidă a unor cadre de luptă și de apărare a Românișmului în declin O cruciadă sfântă a Românișmului O luptă eroică și sfidătoare a greutăților. În cinda șacailor ce adulmecă morminte, în contra unei oligarhii desfrânate ce și trăește amurgul, însufleștiți de chemarea vremurilor de mâine, să ne oțelim sufletele, să muncim și să trezim din ființa noastră eroiul adormit și chiar dăcă răsplata sfortărilor noastre va fi un glorie în inimă, sau o celulă zăbreliță, să fim fericiți că ne-am făcut datoria și n'am rămas indolenți ca să trăim ca niște viermi.

Verdictul asupra atitudinii noastre și n'ave m a-l aștepta dela viermi de azi, ci dela Istoria de mâine.

MIHAIL STELESCU

Salvați tineretul!...

În țara noastră a tuturor belșugurilor și totuși a celei mai cumplite sărăcii, datorită moravurilor rele, împământenite de către conducătorii lucrurile nu pot merge de cât pe dos.

În timp ce toți nechemămii a-jung marii potențiali datorită servilismului și ploconelilor, oamenii capabili mor pur și simplu, de foame.

Cel mai apropiat exemplu e soarta din Basarabia, care continuă să fie la fel de îngrijorătoare deși s'au dat câteva ajutoare particulare până acum. Am ajuns atât de rău încât trebuia să dăm spectacole teatrale, de operă sau concerte pentru a potoli foamea fraților noștri dela răsărit.

Dar nu numai atât. Și nu numai acum s'au întâmplat lucrurile așa ci întotdeauna. Oamenii noștri politici nu s'au interesat niciodată de înfăptuiri laudabile.

Nu au căuțat să promoveze o generație tânără, asigurându-i o existență demnă. Nu s'au străduțit să valorifice nimic din ceea ce munca românească depe ori ce țărâm, înfăptuia. Pentru fiecare în parte ca și pentru toți la un loc, guvernarea a fost prilej de ospățuri sar danapalice și de gheșturi. S'a uitat mereu, de către acești domni, că țara românească nu trăește numai prin ei și numai până la ei!...

Relele care trebuie îndreptate, sunt multe. Mai exact schimbând puțin cunoscutul dicton: „este ceva putred în Danemarca”, am putea spune despre țara noastră fără să riscăm pre-o exagerare, „este totul putred în România”. Ne referim la organizarea administrativă fiindcă aici voiam să a-jungem.

O țară își vede viitorul ei în tineretul pe care-l are. Deaceea e dator să și-l apropie sprijinindu-l și formându-l pentru viitor. Acest tineret trebuie să aibe posibilități de dezvoltare.

Trebuie să muncească spornic și cu răbdare. Trebuie să se educe sau să fie educat, în vederea zilelor viitoare. Trebuie să fie inițiat în tainele statului pentru că atunci când i se oar incredința frânele, să fie ștăpân pe ele, nu să dibuiască, așa cum se întâmplă astăzi. Dar pentru ca toate acestea să se poată înfăptui tineretul trebuie să aibe asigurată o existență acceptabilă. Trebuie să i-se dea posibilitatea de a înțelega o familie, celula esențială a unui stat. Trebuie să aibe exemplul demn al înaintașilor.

Ce s'a făcut din toate astea? Nimic.

Credeți că dacă acum doi ani ministerul de finanțe a primit o seamă de tineri titați în serviciul lui, s'a rezolvat problema foamei tineretului? Nu. În primul rând cu acest lucru nu s'a întâmplat numai din dragostea pentru tineret ci și dintr'un calcul politic.

Problema tineretului a rămas tot nerezolvată. Fiindcă nu se poate plăti cu 2500 de lei un tânăr, care șasesprezece ani a muncit în școli pentru a se pregăti, punându-l în inferioritate de leață față cu un om de serviciu. Aceasta este o leață de mizerie și umilință. O leață care te îndeamnă să renunți la cînste ca să poți trăi omeneste. Și-au pus oare, vreodată întrebarea, legiuitorii dacă se poate întreține o familie cu această leață? S'au întrebat dacă mai există undeva atât de mizerabil răsplătită munca unui om care s'a irosit a aproape douăzeci de ani pentru a se pregăti? Atât poate oferi țara tineretului ei? În timp ce marea majoritate a ștăpânilor cari locmesc tineretului lefurile acestea injositoare, ating salarii de sute de mii de lei lunar!

Care e criteriul în astfel de salari zări? Și apoi cum se poate menține tineretul românesc, la un pas cu timpul, când salariul lui nu-i permite aces lux și pe deasupra, mulțimea orelor de serviciu. Cum mai poate să aibe el un moral ridicat când din pragul vieții, mizeria îi rânjește înfiorător?

Cu toată vitalitatea și optimismul de care dispune, situația perpetuându-se vom avea un tineret laș, hoț mincinos... Aceasta, datorită celor bătrâni.

Dați tinerilor posibilitatea să trăiască omeneste, cerându-le în schimb o muncă cinstită și constructivă.

Respectați irosirea lor de-alăția ani pe băncile școlilor.

Răsplățiți-le munca așa cum merită. Așa cum trebuie.

Dați-le locurile cari li se cuvin. Au ajuns la maturitatea când pot să le ocupe. Dece îi lăsați să încă ațâta anticamera?

Puneți tineretul în adocrata lui valoare. Altfel devine parazit. Dați-i de muncă. Numai așa se poate salva.

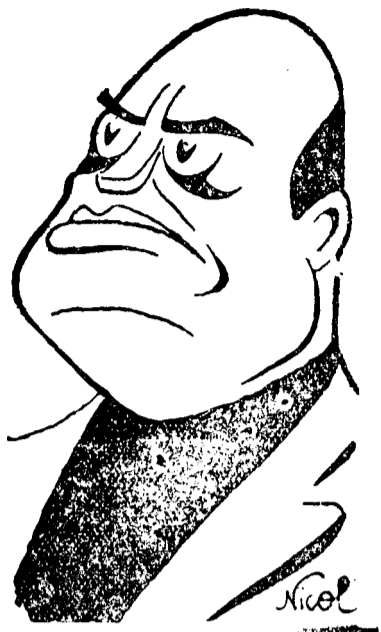
PAUL BARBULESCU

D. D. NICOLAIDE

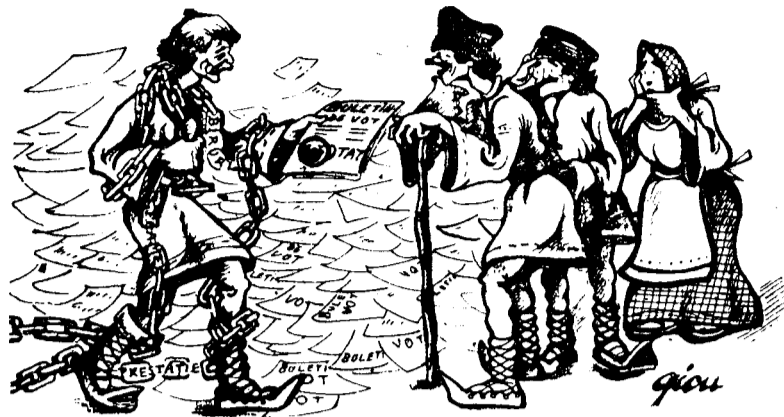
Fără lucru

CRUCIADA SATULUI

Românismului!

Cititi „CRUCIADA

PRIMUL TARAN. — Ce-s cu brătarile astea pe tine, mă? TARANUL IN LANȚURI.—Răspata votului universal.

Comuna Bădăcini-Gorj sub teroare

Sămânță bună nu seamănă unii conducători ai satelor noastre, ei seamănă teroare și chinuri în rândurile sătenilor, care nu așteaptă altceva decât moartea căci chinurile le-a dus răbdarea departe. Cei mari nu lasă să trăiască pe cei cari nu dau mită și băutura, fiindcă sunt mulți și proști, iar urma lor trebuie să se ducă departe după învătătură sunt dați afară când încearcă să pătrună în instituțiile conduse de cei mari și tari, din cauză că sunt fii ai șerbilor ai mușicilor de Rumâni netrebniți care nu au drept la viață. Cei mari, lovesc pe fii pentru că părinții lor oameni de gloată să simtă adânc lovitura și să piară și ei;

Astfel au făcut și fac acei care se numesc conducători ai comunei Brădiceni din jud. Gorj; mai ales cu ocazia sărbătorilor trecute s'a văzut procedeul necinstit al lor:

O mână de tineri intelectuali ai satului au căutat să ofere câteva clipe distractive și educative conștienților lor, organizând o serbare pentru seara zilei de 1 Ian. 1956, dar s'au retras dezolați, căci directorul școlii primare C. Brăncuși a refuzat cererea lor de a le da o sală în localul școlii din comună. În aceeași seară a fost adus mulțime un strein, scamator numit „Willy” ca să stoarcă banul țăranului cu șmecheriile sale; a fost străin de brațele deschise acestui pământ pe care directorul școlii, fiindcă putea oferi mită, șperț, buzunarelor largi și băcătușilor lor uscate ale conducătorilor comunei și ale celor ce dau lumina satului.

În timpul panoramei, multă populație aștepta în șosea, în fața școlii un moment pentru a intra grațiat la șmecheriile ce se făceau în sala școlii; deodată ies din sală C. Brăncuși dir. școlii C. Gh. Popescu-Tică primarul comunei cu fratele său Gh. Gh. Popescu, apoi Gh. Singureanu șeful secțiunii de jandarmi urmărit de Iulie Moacă, șeful postului de jandarmi și încep să lovească populația cu ciomege, cu arme și cu pumnii, terorizând în dreapta și în stânga pe oricine ieșea în calea acestor infierbântați de băutura oferită de streinul șmecher care-i cumpărăse.

Tinerii intelectuali care nu intraseră în sală discutau în șosea și aceștia împreună cu mulțimea au fost țărâți în noroiu, bătuiți și lăsați în nesimțire. Printre cei bătuiți crud au fost: Octavian Goga student, Iulian Scafeși I. Păruțoiu ș. a.

Nu le-a fost de ajuns atât! Primarul comunei a ordonat ca Oct. Goga să fie arestat a doua zi și a fost închis dela orele 2 până la 11 seara, lipsit de mâncare și apă împreună cu Gh. Băicoși și I. Cărdășu care „fost iarăși bătut și schingiuit de șeful postului de jandarmi până ce i s'a spart timpanul dela urechea stângă.

Prin această barbarie, autoritățile comunei în frunte cu directorul școlii primare au dat dovadă că au fost cumpărați cu bani, căci primarul și dir. școlii au ordonat jandarmilor ca să fie loviți cu arma tinerii intelectuali care au căutat ca pe cale gratuită să ofere câteva clipe educative și distractive populației. Acești tineri nu au avut bani să-i cumpere, nici băutura să le dea pentru saturația spre a fi lăsați să-și arate rocul muncii lor și să preamărească Patria și pe Rege.

Directorul școlii primare în loc să dea o mână de ajutor și un sfat celor ce vor să îndeplinească o sarcină sfântă, caută ca, prin teroare și barbarie să împiedice tineretului dela luptă, fiindcă nu i se dă mită.

O pildă vie să fie pentru toată lumea, barbaria și necinstea celor de mai sus care se numesc conducători ai comunei Brădiceni jud. Gorj și care caută îmbogățirea în naivitatea țăranului și în asuprirea celor ce vor să le atace fărădelegile lor!

Luați aminte! că peste voi aceștia care vă credeți mari și tari, există legile și opinia publică și vă va scoate la iveală faptele necinștite și nedemne de titlurile ce le purtați și veți fi pătați adânc, dacă mai aveți în sufletul vostru un pic de cunoștință!

REPORTER

Moș Crăciun*)

Crini strâni pe culmea primăverii
buzelor ce înfloresc în vis — spasme
din părul de argint al fiecăruia basm
se'mprăștiie pe cer ca'n noaptea Inverii.

Sunt Magul ce aduce lumina vieții dar
în staul strâng isbava noroadelor la sân
și inima îmi doarme lângă Iisus pe fân
iar gândul incolțește pe o piatră de hotar

Se'ncincură'n fereastră luceferi albi și stele
și din cântări de slavă un heruvim, eumună,
de aur blând așează pe frunte „vestea bună”
cum limpezimi de soare sunt cântecele mele.

În cuibul meu de liniștiți cu viața mă adun
la brațul meu poteca mireasă albă gema
lumina duc în lume — Comoara din poeme.
— Incert doar pentru tine să fiu un Moș Crăciun.

IGN POTAPIU

*) Dintr'un velum ce va apare în curând.

Inscripție pe un vas de argilă

Da. Totul e cu putință;
Când nu mai ai lacrimi să plângi
Ești ca o insulă plutitoare,
Auzul tău și neînțînă de oameni.

Ospil, întâiul meu pas a fost regretul;
Așa m'am apropiat de argilă
Așa am învățat pe de rost elogiul nebuniei
Bătănd să mor la început într-o mansardă umilă,
Apoi între mâini, incetul cu incetul.

Copac setos de vinul buclilor revărsate
Am uels în mine ca'ntr'un ovaș tăcut, primăverile visate.
Ochii plini de zădărnicii mai încearcă să stea,
Cocoșii cântă, cântă feriga apelor,
Cât de netrebnică e inima mea.

Fert cărțile bolnave de sânge uman
Eu spre cătunul subpământean,
Oa o solitudine scrisă pe socluri de mușcată, de izmă...
Visez beatificată uitarea cimitirelor...
Thăreșias, Thăreșias, arată-mi ulița copiilor
În care am călcat peste rituri păgâne
Argila cuvintelor mele de mîne.

EMIL VORA

MARGINALE

■ **AU DOBORĂT UN URIAS**, poem de Virgil Treboniu, — o plăcheta de adâncă substanță și realizare apărută de curând în colecția Adonis.

Virgil Treboniu se consacră astfel, păstrător al atator comori de gând pe cari oamenii se ostenesc să le priceapă, din ce în ce mai rar.

■ **PASĂREA ALBAȘTRA** este o gazetă literară în ritm cu vremea și cu adevăratul rost al artei. Paginile ei, mari și luminoase, serice cu pricepere și trageră de inimă o consacără drept cea mai bună revistă de artă și literatură.

Semnează permanent: Anton Holban, Tache Soroceanu, Matei Alexandrescu, Const. Bărcăroiu, Paul Bărbulescu, Nicodim Ion Matei, Mircea Mateescu, etc.

Focioni Miciaco, sufletul a acestei pasări albastre, merită toată lauda și prietenia pentru curajul și unicitatea străduinții sale.

■ **CARTE CU PLANTE**, poezii delicate și prin echilibrul Virgil Carianopol vor apărea la Fundațiile Regale, pe la începutul lunii viitoare.

■ **RĂBOJ** este cartea de vizită și puteri realizatoare a unui grup de tineri, debutanți în ale literaturii și vieții. Numărul ultim este viu, cu foarte precizată intenție de cristalizare spre social și înfățișat cu nenumărate promisiuni.

■ **ADOLESCENȚII DELA BRĂSOV**, romanul lui Pericle Martinescu apare la 5 Februarie. Va fi ocazie fericită de mărturisire epică a unui suflet înzestrat cu calități și fapte, ce fac cinste generației tinere.

■ **PRESA** de provincie își menține cu strășnicie și jertfe, săptămânalele... Notăm, cu mențiunea: foarte bune, pe următoarele: **Fruncea**, **Plaiuri săcele**, **Rânduri**, **Ancheta** și **Pamflet**. Și le-am dori poate, ca odată cu creșterea paginilor să și scadă, tot ceiace astăzi le împădoșează orizonturile, cu regionalizme sau concepție retrogradă a literaturii.

■ **SOBORUL** este una din revistele școlare, care impacă adâncimea slovei cu tineretea. Apare la Găești și aparține elevilor liceului „Dr. C. Angelescu”.

Semnează cursiv și promițător elevii: Aurel Iordache, Gh. Bițin, Gh. Colfescu, ș. a.

Mențiune specială frumoasei introduceri a d-lui M. Ilviț, profesor, care dimensionează just aspectele problemei: **Cultură cu orice preț**.

■ **Cetii: ACCELERATUL DE GIURGIU**, roman de Const. Coman, ed. **Librăria Academică**.

■ **FRANTURI DE SUFLET**,

poezii de **Const. Bărcăroiu**, au apărut în colecția Adonis și se cer pe masa oricărui iubitor de literatură.

■ **AVĂNTUL**, revistă magazin, apare la Bolgrad, sub conducerea d-lui Emilian Budulănescu. Reținem pe d-nii: Ioan Sulacov, Const. Sceavola Octav Sargețiu, T. Constantia.

■ **La 25 cor.** apare numărul opt din **GAND**, revista tânărului nostru redactor Ion Aurel Manolescu.

Cele opt pagini ale acestui nou **GAND**, intrunesc un sumar de sârbătoare, semnă de: G. M. Vlădescu, Coca Farago, C. Miulerca, Teodor Scărlat, C. Bărcăroiu, Virgil Treboniu, Paul Bărbulescu, Ștefan Baciu, G. Danubia, Vasile Culică, Mihai Musceleanu, Barbu Dumitrescu, Al. Caftangioglu, Ion Luca Gulioti, Ilie Voiculescu și Ion Aurel Manolescu.

Vignete și desene: Marius Bejan și Ligia Manolescu.

Un exemplar, patru lei.

■ **EXTEMPORAL** revista liceului Mihail Eminescu din București, ne aduce între copertile primului ei număr, un sumar rar întâlnit în revistele școlare.

Cele 32 de pagini mari aduc mărturia unei munci cu miez dovedind toldeodată că nu toți elevii de azi au îndrăgii maidanele și fotbalul...

Reținem din sumar studiul d-lui profesor D. Mărcineanu, admirabila traducere, în metru original, din Vergilius a d-lui profesor David C. Popescu, cum și rândurile elevului Voiculescu.

Pentru acest dar pe care elevii liceului Mihail Eminescu îl fac celor îndrăgii de slovă și gând trimitem de aici, prețuirea și incurajarea noastră.

Săptămâna muncitorească

„SAPTAMANA MUNCITOREASCA” este caleidoscopul prin care privim și înregistrăm — judecând din punctul de vedere al „CRUCIADEI” — toată activitatea socială desfășurată de organizațiile muncitorești, ori care ar fi coloratura lor ori planul în care își situează revendicările.

E, deci — de la sine înțeles că atât timp cât aceste organizații nu au măcar tangențe cu programul nostru — această simplă înregistrare a activității lor — care ne ajută nuntai la precizarea unei stări de fapt — nu angajează cu nimic „Cruciada”.

E o precizie menită să lămurască deplin rostul acestor coloane și activitatea redactorului lor.

UN COMUNICAT AL MINISTERULUI MUNCII

UN COMUNICAT AL MINISTERULUI MUNCII ne anunță că d. Valer Roman va păși la redactarea definitivă a proiectului de lege al meseriilor și ne dă să înțelegem că, cu înfime modificări acest proiect a fost acceptat de toate organizațiile meșteșugărești.

Pentru că de la o bucată de vreme „boerii” noștri s'au cam nărăvit să ne mintă chiar prin comunicate oficiale și pentru că observăm azi că „ambibiția primează interesul obștesc finem să precizăm că cele mai de seamă organizații profesionale au respins anteproiectul de lege al meseriilor proiect neserios și inaplicabil.

Dărze și gata ori când să lupte împotriva încălecrii drepturilor meșteșugarilor, s'au ridicat împotriva acestui anteproiect: Uniunea camerelor de industrie și comerț — Uniunea generală a industriașilor — Sfatul Negustoresc — Casa negustorilor — „Generală” a funcționarilor comerciali — Uniunea generală a funcționarilor particulari — Uniunea generală a micilor industriași — Liga Generală a meseriașilor din România — Asociația comercianților măcelari — Uniunea generală a meseriașilor patroni din România — Asociația micilor industriași și meseriași cooperatori — Asociația patronilor zugravi și vopsitori — Asociația generală a patronilor instalatori autorizați — Federația meseriașilor și cereul micilor tipografi — și încă alte multe asociații și sindicate toate organizațiile au cerut nu modificarea pe ici pe colo a acestui faimos anteproiect ci retragerea lui.

Dar cine atunci a acceptat proiectul dacă d-l subsecretar de stat Valer Roman își permite să anunțe prin comunicate oficiale că proiectul a fost „apreciat” de cele mai proeminente organizații profesionale care i-au sugerat numai mici modificări.

Cine? — Numai căteii politici și trepădușii electorali organizați fîmi permis să întrebuintez plastica colegului Al. Bucur — în sindicat profesional pentru tîmăderea șefului care le asigură rentabilitatea — și când te gîndești că autorul acestui de pomînă ante proiect al

meseriilor s'a hotărât să modifice succesiv — toate legiuirile muncitorești!

Vai și amar de meseriași!
Noroc însă că incapacitățile acestui sub ministru cu veleități de legiuitor i se va opune curînd o ința dărză a tuturor meșteșugarilor.

La 26 Ianuarie în sala Tomis meșteșugarii adunați în congres își vor spune cuvîntul.

Așteptăm, ca după congres, d-l Valer Roman să ne mai dea un comunicat în care să ne drate cum se simte.

ASOCIAȚIA GENERALĂ A DEBITORILOR DIN ROMANIA

de sub presedinția d-lui avocat N. S. Schina a ținut adunare generală în care toți vorbitorii au protestat împotriva mentinerii stării excepționale și a cenzurii cari împiedcă funcția normală a orbitorilor presedintele asociaționismului nostru de stat.

După ce s'a ăcut din nou apel la solidaritatea tuturor de ei a schitat proiectul activității viitoare și a încheiat cu nădejdea că în cele din urmă se va veni cu o legiuire echitabilă — care să restabilească dreptatea.

LA P. T. T. — institua care nu-si îndeplinește obligația de a-si supraveghea personalul pentru ca să nu mai fim jefuiți de banul care-l cheltuim cu tîmărea și expediția gazetei noastre și unde nimeni nu-i în stare să svârle cu energie escrocie de talia lui Ghiga, mai există o asociație „ZBORUL ȘI CREDINTA” a conducătorilor p. t. t.

Avem informații că și în conducerea acestei asociații s'au cubărit câțiva potlogari care parazitează pe spinarea p. t. t. istilor.

Înainte de a spune tot ce știm — așteptăm ca p. t. t. istii cari cunosc situația de la „Zborul și Credinta” să ne complecteze informațiile.

Nu vom aștepta însă mult: LA C. F. R. personalul de întreținere a înființat „cooperativa „Plugarul și bumbacul”.

E o inițiativă care merită toată lauda și e o nouă dovadă că personalul c. f. r.-ist înțelege să-și asume răspunderea tuturor activităților constructive.

La inaugurarea așezămîntului personalului C. F. R. de întreținere, au luat cuvîntul reprezentanții tuturor asociațiilor c. f. r.-iste solidarizate în Uniune.

Din numeroasele discursuri trebuie să subliniem însă cu deosebire cuvintele calde ale presedintelui Asociației absolvenților școlilor profesionale C. F. R., D. ING. GION D. EMETRESCU care a ridicat un imn de slavă ideii de naționalitate, accentuând necesitatea ca lupta ceferiștilor să se

ineădreze numai sub drapelul brazdei noastre românești. Cu plumul țaranului și bumbacul din care femeia romanică țese vesminte să mergem înainte pentru prosperitatea celor dela țară, iar lucrătorii români din atelierele c. f. r. să ia pildă dela personalul de întreținere ca să ridice asemenea palate și cooperative.

Să fii pretutindeni sută în sută români, cum am făcut-o noi la A. S. P. Se va sfârși și starea de asedia și atunci vom vorbi și activă mai românește în țara românească.

C. A. M. își au finit adunare generală extraordinară în care s'a hotărât să nu se aprobă prelungirea actualului contract de muncă intrucât instituția nu și-a îndeplinit obligațiile față de muncitori.

La sfârșitul adunării s'a votat o moțiune care cuprinde următoarele revendicări:

- 1) Respectarea art. 60 din legea contractelor de muncă și art. 11 din legea asigurărilor sociale;
- 2) Redarea tainului zilnic tuturor muncitorilor;
- 3) Plata primei conform muncii efective și caeții de sarcini și acordarea lor întregului personal — chiar și a acelor cari muncesc în afara fabricii;
- 4) Intrebuintarea meseriașilor potrivit specialității și angajarea numărului necesar de ucenici;
- 5) Modificarea statutului casei de economie și a regulamentului Casei de ajutor;
- 6) Acordarea concediului de odihnă și reprimire, tuturor muncitorilor chemați la stagiul militar;
- 7) Plata conformă serviciului îndeplinit.

S'a hotărât să se formeze o delegație care să ceară conducerii C. A. M.-ului soluționarea aceleiași moțiuni conform memoriului întocmit.

O CAMPANIE BINE SUSTINUTA

și plină de violență adversarului a avut darul să suscite interesul eternului nostru călău: cenzura, care a interzis-o pur și simplu.

Un alt cotidian se tîngue: „iar cenzura să nu mai intervină cu subtilitățile ei pentru a împiedica presa în opera ei de demascare!”

Când libertatea scrisului — pentru care își lei întreaga răspundere — libertate garantată prin legea de temelii a statului, e suspendată de guvernanți — la lunul lor plac — nu e de loc minune că simandicosul cutare jefuește statul sau pe tine cetățean!

Știe el pe ce se bazează!
Până acum știam că legile excepționale sunt în vigoare pentrucă există un pericol al extremismului.

Nici habar nu aveam că Cenzura e creată să suspende legea, să înlocuiască justiția și să fie mușama potlogariștilor regimului.

Pățania „Orei” și a celorlalte gazete ne îndreptățește să credem că această odioasă închișiție mai are și altă menire nemărturisită dar evidentă prin elocvența faptelor.

E bine să știm și aceasta. Poate va veni cândva ziua răfuelilor — și atunci...

Dar până atunci numai cenzura are cuvîntul!
Nu-i așa prietene V. V. M.?

MARIUS BEJAN

A. BAUDIER

VIATA POLITICA

Filmul Grosz-Cagero

Odată cu derularea acestui din urmă film, care nu va fi ultimul, al scandalurilor politico-economice, se stabilește definitiv regimul în adevăr samo-volnic dublat de incapacitatea sub care trăim.

Dacă unguorul Grosz fost patron al unor case speciale, a ajuns să dețină în România guvernată de d. Gh. Tătarascu, monopolul exportului și importului, este foarte trist pentru noi Români, fiindcă denotă gradul de demoralizare la care s'a ajuns. Nu găsim operațiunile lui Grosz-Cagero decât normale, din punctul lor de vedere, adică conforme cu operațiunile oricăror expozenți ai droiziei societății, familiarității și cu comerțul de carne vie.

Regimul sau mai bine zis permanentele controverse trilaterale dintre Banca Națională, Ministerul de Finanțe și Ministerul de Industrie și Comerț, care dirijează de circa doi ani, în mod haotic, viața economică a țării, au îndreptățit orice intrerindere din România, să se caute oxigenul indispensabil, acolo unde-l poate găsi.

Nici o mirare deci, că societățile mari s'au adresat unui Grosz-Cagero, din motive vitale, deoarece acest personaj era singurul care le putea înlesni operațiunile monetare în legătură cu importul și exportul.

Desi la prima vedere pare un paradox, totuși nefiind ipocriți, intelegem că până și un exponent al Hitlerismului, adică d. Schmutzler, dela Braxov, s'a servit de vadul monopolizat de samsarul prototip Grosz.

Ceeace rămâne însă de cercetat este latura politică a acestei ataceri murdare.

Cum a putut ajunge Grosz-Cagero acolo unde a ajuns? Cum se face că toate campaniile de presă, din ultimele luni, duse contra fostului patron al unor case de toleranță, cu condamnări ispășite, au rămas fără ecou?

Dacă s'ar putea spune că fostul presedinte al Senatului presedinte al consiliului Cagero este de mult senil, această nu acoperă pe ceilalți factori politici exponenți ai Băncii Românești, Stelei Române și a Băncii Naționale.

Grosz-Cagero, de altfel, chiar arestat cum este astăzi la Viena este foarte liniștit.

A declarat la Viena, după primul contact cu institutia vie neză că dacă va fi nevoie, va menționa anumite personaje, care profitau de pe urma operațiunilor sale.

Dealtfel, Grosz-Cagero, a fost văzut la Viena înainte de a fi arestat în toate localurile selecte, dar ceeace este mai interesant, în companie foarte selectă.

Este deci mai mult ca sigur că interese superioare vor de termina utilizarea musamalei obisnuite și că Grand-Hotel din Viena și localurile de noanțe de acolo, nu vor suferi decât pagube trecătoare, deoarece curând acest client excep-

tional — Grosz-Cagero — va continua să arunce cu mâini pline schillingi proveniți din sudarea celor circa 16 milioane de oameni onesti și modesti din România, condusi de o ceată de politicieni verosi.

Așteptăm acum cu calm producerea altui film.

Ne-am delectat cu „Dorel-Vasilescu-Nacht”, esim deia Cagero și ne pregătim pentru filmul „Treuga” regizat de ma-

D. GH. TATARASCU

rele artist din Bucovina, Dr. Focsaner.

În orice caz, România de mâine, va păstra toată recunoscinta marelui concurent român a lui „Lubitsch”, care ne a oferit aceste filme în adevăr grandioase.

Numai astfel, nu glumim de loc, se va putea consolida „Românismului”. Punând la zid, toate lichelele care ne iecmănesc.

SERGIU LECCA

Dela Centrul de studii al „Cruciadei”

Duminică 19 crt., în sala centrului nostru de studii, și în fața unui public numeros și ales, a vorbit d. Mircea Mateescu despre: Creația individuală și realizare colectivă.

Pornind de la distincția dintre individ, individualitate, personalitate și creator, după ce a localizat poziția spirituală a acestor categorii, d. Mircea Mateescu și-a dezvoltat apoi comunicarea fundamentând, doct și cu talent, compoziția structurală a evoluției individ-creator pe a-celeș două elemente: cel înăscut, și cel câștigat. D-sa a făcut apoi o frumoasă aplicațiune a principiului muncii în creație, stabilind totodată demarcația din tre geniu și personalități, etc.

În continuare, d. Mircea Mateescu readucând problema în câmpul artistic a dat prețioase sugestii pentru comunicările noastre viitoare. Comunicarea a trezit un interes sincer și a fost cu entuziasm aplaudată.

Ordinea conferințelor viitoare este următoarea:

Duminică 26 Ianuarie a. c., orele 5 p. m., d. PAUL BARBULESCU despre: Gazetarul profesionist și gazetarul scrijtor.

Duminică 2 Februarie a. c., o-

Regele Angliei a murit. După un șert de veac de domnie rodnică și cuminte a trecut în rândul celor drepti și nemuritori.

Încadrându-se strict în obligațiile și privilegiile constituționale ale țării lui, va rămânea ca o amintire exemplară de demnitate, prestigiu și moralitate publică. Respectat și iubit de toți, cuvântul său avea oricând greutatea cerută, pentru că nu-l putea decât atunci când trebuia să facă apel la solidaritate, la împăciuire sau să consfințească o dată mai mult prestigiul secular al Angliei. S'a stins un om căruia i-a fost sortit să conducă alături de câți-va aleși sortii unui pătrar de veac, înscris cu litere de foc și glorie, în istoria omenirii.

Nu putem dori de cât ca viitorul rege Eduard al VIII-lea să urmeze drumul croit de augustul său tată. Descătușat de simpatii, de ură sau patimi, răspunderea locului ce-l ocupă, care înfrângea sentimentelor personale, un simț adânc de „self-respect” și convingerea neclintită că ori ce greșală se resirânge asupra popoului întreg.

Noul Rege își începe domnia sub încoardă între state ca acele premergătoare catastrofe din 1914.

Și totuși, între urile neînfrânate și necontrolate de astă toamnă și până acum se vede parca o scădere de tensiune.

Nici o țară, nici un delegat nu mai îndrăznește să ceară oficial aplicarea embargo-ului asupra petrolului.

Sedinta Ligei Națiunilor de la 20 Ianuarie nu s'a ocupat de ele.

Comitetul celor 18 va amâna cheștiunea pentru altă dată. Cerețea de împrumut făcută de Negus a fost respinsă. Așa cum am prevăzut-o conflictul italo-abisiniian își va restrânge preptat grațița pe pământul etiopian și nu va rămânea din el decât o problemă personală de interes a Italiei. Nimănui nu-i mai convine să sgândăre prea mult cauzele acestui conflict. Se știe însă astăzi de toată lumea că gestul Italiei este bazat pe obligații luate de

SIR SAMUEL HOARE

Anglia și Franța față de Italia în 1915.

Probabil însă că și cele văzute de flota engleză concentrată în Mediterana, privitor la armamentul naval italian, i-a pus pe gânduri. Extragem textual din Review of Review.

„La ora 4 dimineata în ziua de 17 Oct. 1935 d. Laval a chemat pe d. Mussolini la telefon și l-a cerut să-și schimbe termenii în care a cerut Angliei explicații pentru concentrarea flotei în Mediterana.

Ducele i-a răspuns, că dacă Anglia nu-și modifică gruparea forțelor navale la Alexandria în 24 de ore, Italia va ataca flota engleză ancorată la Alexandria. La ora 3.50 deci cu 23 ore și 50 minute mai târziu, sir Eric Drummond ambasadorul Angliei urca grăbit scările palatului Venezia. Anglia a dislocat o parte din flota ei spre Indii iar Italia a retras o parte din trupe din Libia.

Ce se întâmplase. Deși Anglia avea în acel moment 147 vase de război și circa 200 avioane — cea mai mare concentrație de flota cunoscută și în plus cei 400 ani de neîntrerupte victorii navale, ea a cedat pentru că a găsit în fața ei, nu o flotă formidabilă, ci 3000 avioane de luptă prevăzute cu bombe și torpile, cu o viteză de 375 km. pe oră, 100 submarine absolut noi și foarte juți și 300 de vapoare mici de drum, cu câteva torpile pe ele, având o viteză de 80 noduri pe oră (circa 120 km) conduse de ofiteri voluntari. Aceste vase au fost denumite de Danuțio M. A. S. (memento Au dere Semper). Submarinele și ele își făceau constant apariția între vasele engleze, salutându-se cu cea mai perfectă curtoazie, dar impresionând prin mobilitatea, viteza și calitatea lor. Când vasul amiral Hood, care prin proporțiile lui reprezenta întreaga demnitate engleză, a trecut în fața Siciliei, 2

M. A. S. au salutată mergând spre sud. În timp ce Hood a parcurs 40 noduri aceste MAS-uri l-au reincruciat, anunțând prin Radio pe englezește, că în timp ce vasul amiral parcusese 40 mile, ele au avut timpul să meargă până în fața coastelor africane și înapoi.”

Argumente destule pentru a se căuta eludarea, unor noi provocățiuni față de Italia.

Astăzi chiar dacă guvernul Laval ar fi obligat să demisioneze prin retragerea din guvern a lui Herriot și acoliților săi, pericolul iminent este înlăturat.

Alte probleme mai directe și mai apropiate de viața Europei s'au și născut. E problema mar-marilor navale, care a dat greș. E cheștiunea Austriacă și a noiei ofensive germane care se va declanșa curând în această direcție.

Dacă toate cele discutate până acum la Geneva interesau Mica înțelegere în mod mai mult tangential, această problemă este vitală pentru ea. Independența Austriei așa mică cum este, garantează echilibrul în centrul Europei și respectarea tratatelor. Ori ce modificare ar putea să însemneze un „casus foederis”, și încercuirea statelor Miceș Antante. Privirile ei trebuie să fie ațintite asupra unui scop urgent și bine definit și anume o politică de apropiere și de amicitii cât de strânsă cu Polonia, îngrădindu-ne într-o politică pur națională, menținându-și alianțele actuale, în limitele demnității și prestigiului nostru.

CONST. CARAGEA

ASTAZI, toate organizațiile folosesc numai organizatorilor.

Muncitorul conștient, de mâine, nu va mai tremura în fața dictatorilor ziși „tovarăși”.

TAINA vieții celei fără de moarte în memoria perpetuă a generațiilor, stă în puterea ce a avut muritorul de a se curăți de păcatul încântării de sine. Stă în renunțarea de a se fi iubit numai pe sine, de a fi apăsător mereu pe aproapele cu greoaia apăsare a ființei sale de a fi cerut mereu recunoștință pentru faptele sale. Stă, mai ales, în puterea de a se fi dăruit mereu fără răsplata și fără nădejde, numai pentru iubirea de lucrurile, cari nu putrezesc și pentru conștiința iertare a oamenilor, cari din tarână se nasc și în tarână se întorc.

NOI muritorii suntem mari, nu pentru găsirea unui gând într-o zi de noroc, ci pentru urmărirea într-o mie de zile, și cu și fără noroc, a gândului unic, care stă la temelie oricărei vieți creatoare.

PUTINTA de a trăi noi înșine în sufletul altuia, e singura adevărată valoare omenească.

FERICITI cei cari, prin înțelepciune ori prin suferință, au biruit trivialitatea din ei. Căci a lor a fost biruința.

MIZERIA studentului egalăază și uneori întrece pe a mult-citorului.